Hvilken allerhøieste Resolution, efter Hans Majestæts Befaling, herved til alle Vedkommendes Efterretning bekiendtgiøres.

General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium, den 13de August 1799.

Seheſtedt. Lawætz.

Ljungberg. Dræbye. Fabricius Windelboe. Schlegel. Grove.

(L. S.)

Keyser.

---

34. Patent,

betreffend

die Art und Weise, wie in Zukunft bei der Taxation herrschaftlicher Gebäude, um darnach die künftige Ablieferung derselben zu bestimmen, verfahren werden soll.

Da Seine Königliche Majestät durch allerhöchste Resolution vom 23sten vorigen Monats in Ansehung der Taxationen herrschaftlicher Gebäude, nach welchen selbige dereinst von deren Inhabern und Bewohnern wieder abgeliefert werden sollen, allergnädigst befohlen haben, daß die bisherige Art zu taxiren, wornach das ganze Gebäude und alle seine Theile nach ihrem derzeitigen Werthe angeschlagen worden, dahin abgeändert werden solle, daß in Zukunft sämtliche Gebäude zwar gehörig inventirt, jedoch nur die Mängel derselben taxirt werden, so daß alles, was die Wieder-

Wiederherstellung eines jeden Baumangels insbesondere kosten würde, zu Gelde angeschlagen, und bei der künftigen Uebergabe nur darauf Rücksicht genommen wird, ob alle Gebäude nach dem Inventario gehörig wieder abgeliefert worden, und in wie fern die bereits taxirten Mängel gebessert sind, welche sodann nach dem alten Taxato derselben von dem derzeitigen Annehmer vergütet werden, oder in wie fern neue Mängel entstanden, welche demnächst zu taxiren, und von dem Ablieferer nach der Taxations-Summe zu erstatten sind, so wird solches hiedurch bekannt gemacht, und alle diejenigen, welche es angeht, angewiesen, sich darnach zu richten.

Königl. Rentekammer, den 17ten September 1799.

Reventlow.

Hoë. Colbiörnsen.

Kölle. Schiönning. Wadum. v. Essen. Evers. Meincke. Arctander. Vorndran.

(L. S.)

Heinzelmann.

---

35. Forordning,

som

nærmere forklarer og bestemmer Trykkefriehedens Grændser.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, rc. rc. Giøre vitterligt: At, ligesom det i Almindelighed er Vort Ønske og Vor Villie, at enhver af Vore

kiære og troe Undersaatter skal nyde al den Friehed, som kan bestaae med Orden i Staten; saa nyde Vi og især Trykkefrieheden, fordi Vi ansee denne som det virksomste Middel, til at udbrede Oplysning og almeennyttige Kundskaber iblandt alle Borger-Klasser. Med Hensyn til at fremme en for Menneskeheden saa velgiørende Sag, have Vi, kort efter Vor Regierings Tiltrædelse, ophævet Censuren, og derved aabnet Vei for enhver oplyst og retskaffen Mand, til at kunne meddeele offentligen Resultaterne af sine Grandskninger, og ubehindret yttre sine Tanker og Meeninger om hvad der kunde bidrage til det almindelige Bedste. Men, ved ubegrændset Friehed, maatte Pressen blive allehaande uædle Lidenskabers Verktøi, til skadelige Følger for den offentlige Rolighed og den private Sikkerhed. Trykkefrieheden maae altsaa, ved Lovens Forskrivt, leedes til Almeenvel, som er dens Øiemærke, og den maae, som endeel af den offentlige Underviisning, være Regieringens Tilsyn undergiven. Det paaligger Os derfor, som Konge og Lovgiver, at sætte Skranker for dens Misbruge, saaledes, at den ei skal udarte til tøiteles Frækhed, og blive et Middel for Ondskab, til at kunne, ustraffet, undergrave Statens Grundstøtter, og forstyrre den borgerlige Sikkerhed, der staaer i uadskillelig Forbindelse med sand Borgerfriehed. Imod saadanne Misbruge have Vi igientagne Gange advaret, især ved Rescriptet af 3die December 1790.

Men Vi erfare med yderste Mishag, at Vore Lovgivninger desangaaende endnu uden Ophør overtrædes, og at nogle ildesindede Personer med strafværdig Frækhed dagligen antaste og forhaane alt hvad der, i ethvert Borgersamfund, er helligt og agtbart, samt jevnligen udbrede falske Forestillinger, og søge at forplante vrange Meeninger om de, for Mennesket og Borgeren vigtigste, Gienstande; hvorved den mindre oplyste Deel af Almuen, især den uerfarne Ungdom, letteligen kan misleedes og forderves.

Vel forebygges saadan Udaad allerstkerst ved Skrivters Censur, forend de til Trykken maae befordres; men, da dette Middel medfører en ubehagelig Tvang for enhver god og oplyst Mand, der har Lyst til at gavne med sine Indsigter, ville Vi ikke giøre Brug deraf; Derimod ville Vi forsøge, saa bestemt og neie, som muligt, nærmere ved Lov at fastsætte Trykkefriehedens Grændser, og at tilføie passende Straffe for dem, som vove at overtræde Vore landsfaderlige og velmeente Buds Forskrivter.

I øvrigt

I øvrigt have Vi besluttet, at formilde de Straffe, der ere fastsatte i D. L. 2 B. 21 Cap 4 Art., N. L. 2 B. 20 Cap. 4 Art., samt D. og N. L. 6 B. 1 Cap. 7 Art., saavelsom D. og N. L. 6 B. 4 Cap. 1, 2 og 9 Art., for saavidt disse kunne taale Formildelse, uden at forfeile deres Hensigt; hvorimod Vi, med Hensyn til at værne kraftigen om den borgerlige Agtelse, som er en af de helligste Rettigheder i Borgerselskabet, have anseet det fornødent, at anvende legemlige Straffe imod grove Æreskiændere. Og, som det har viist sig, at lumsk og nedrig Ondskab i Almindelighed søger Skiul under Anonymitet; men Retfærdighed fordrer, at enhver bør vedstaae ligesaavel det, han lader offentligen trykke, som hvad han skrivtligen eller mundtligen yttrer, og at han altsaa ikke mindre bør være sit Navn bekiendt i hiint, end i disse sidste Tilfælde; saa ansee Vi det tienligst, at forbyde al Anonymitet, og at paalægge enhver, der udgiver noget trykt Skrivt, den Pligt, at nævne sig.

I Overeensstemmelse med foranførte Grundsætninger, befale Vi, som følger:

1 §.

Hvo, som befindes, i noget ved Trykken udgivet Skrivt, at tilskynde eller raade enten til Forandring i den, ved Fædrenelandets Grundlov bestemte, Regieringsform, eller til Opstand imod Kongen, eller til at imodsætte sig Kongens Befalinger, bør have sit Liv forbrudt.

2 §.

Dersom nogen, i et trykt Skrivt, laster, forhaaner, eller søger at udbrede Had og Misnøie imod disse Rigers Constitution, eller imod Kongens Regiering, enten i Almindelighed, eller i enkelte Handlinger, da straffes han med Landsforviisning; og dersom han, efterat være ført uden for Grændserne, igien indfinder sig i Kongens Riger og Lande, uden dertil at have erholdt Tilladelse, bør han arbeide i Jern, sin Livs Tid.

3 §.

Dersom nogen, paa lige Maade, laster, eller forhaaner monarkisk Regieringsform i Almindelighed, skal han dømmes til Landsforviisning, fra 3 til 10 Aar, i Forhold af Forseelsens større eller mindre Grad.

4 §.

4 §.

Omendskiendt Vi, for Vor egen Deel, foragte personlige Fornærmelser imod Os selv, og Vi vide, at de Kongelige Prindser og Prindsesser tænke i denne Henseende ligesom Vi; saa kunne Vi dog, som Lovgiver, ikke forbigaae, at fastsætte Straf for saadan Forbrydelse; Vi befale derfor, at dersom nogen, ved Trykken, søger at udbrede beskiæmmende eller fornærmende Rygter imod Kongens, eller Dronningens, eller de Kongelige Prindsers og Prindsessers Personer, da skal den Skyldige dømmes til Landsforviisning, enten for bestandig, eller fra 3 til 10 Aar, i Forhold af Forbrydelsens Grad.

5 §.

Hvo, som udgiver noget Skrivt, der sigter til at nedbryde Læren om Guds Tilværelse og den menneskelige Siæls Udødelighed, saa og de, der, i trykte Skrivter, laste eller forhaane den christelige Religions Lære, som, i Følge Vore Rigers Constitution og Landets Love, skal fortrinligen beskyttes og haandthæves, bør straffes med Landsforviisning, fra 3 til 10 Aar.

Og da Vi ville, at ethvert andet Religions Samfund, som taales i Vore Riger, ogsaa skal nyde Beskiærmelse i deres Gudsdyrkelse; saa befale Vi, at dersom nogen søger at forarge saadanne Meeningeder, ved at drive Spot med deres Troesbekiendelse eller Religion, skal den Skyldige, naar det paaklages, straffes med Fængsel paa Vand og Brød, fra 4 til 14 Dage.

6 §.

Dersom nogen, i trykte Skrivter, udbreder løgnagtige Beretninger om nogen vigtig Deel af Statens Tilstand, eller om Regieringens Beslutninger og Foranstaltninger, skal han dømmes til at arbeide i Forbedringshuset, fra 2 Maaneder til 2 Aar, i Forhold af den Skade eller Uleilighed, som den udspredte løgnagtige Efterretning kunde have tilsigtet, eller, efter dens Beskaffenhed, have forvoldet.

7 §.

Da Vi aldeles ikke ville, at redelige og oplyste Mænd skulle hindres fra, med Frimodighed og Anstændighed offentligen at tilkiendegive deres Tanker, om hvad der, efter deres Indsigt, kunde bidrage til at fremme det almindelige Bedste; saa skal det ei heller være nogen forbudet, at yttre sin Meening, angaaende hvad han troer, der kunde være at forbedre eller rette i Landets Love, Anordninger og offentlige Indretninger; dog følger det af sig selv, at Forfatteren bør udtrykke sig med Beskedenhed, og ei tilsidesætte den Ærbødighed, han, som Borger og Undersaat, er Regieringen og Lovgiveren skyldig. Skulde nogen forsee sig herimod, ved at skumle med Bitterhed over Regieringen, eller ved at indklæde sine Anmærkninger over dens Foranstaltninger i utilbørlige og usømmelige Udtrykke, men dog ikke i den Grad, at han kunde ansees efter 2 §, da bør han dømmes til at sættes i Fængsel paa Vand og Brød, fra 4 til 14 Dage.

8 §.

Dersom, i Vore Riger, noget Skrivt vorder trykt, der fornærmer fremmede, i Venskab med Os værende, Magter, enten ved at laste og forhaane de regierende Personer, eller, uden at nævne sin Hiemmel, at tillægge saadanne Regieringer uretfærdige og skammelige Handlinger, da straffes den Skyldige med at arbeide i Forbedringshuset, fra 3 Maaneder til 3 Aar, efter Fornærmelsens Grad.

9 §.

Udgives noget trykt Skrivt, hvorved Sædelighed og Blufærdighed krænkes, straffes Forfatteren med Fængsel paa Vand og Brød, fra 4 til 14 Dage.

10 §.

Fremføres der, i trykte Skrivter, Beskyldninger imod Vore Collegier, Retter, eller andre Embedsmænd, deres Embedsforvaltning angaaende, da ville Vi, at Sagen, saafremt den er af Vigtighed, skal Os forestilles, til Overveielse og Beslutning, om den bør nærmere undersøges, paa det at enhver, som findes skyldig, kan blive draget til Ansvar og fortient Straf.

I øvrigt skal enhver Embedsmand være pligtig til, naar han beskyldes for Uretskaffenhed i hans Embedsførelse, at fralægge sig samme ved Dom (hvortil ham skal gives beneficium processus gratuiti) da Vi forbeholde Os, efter Omstændighederne, at afgiøre, om han, indtil Sagen er paakiendt, maae vedblive at forrette sit Embede, eller han, i Overensstemmelse med D. og N. Lovs 3 B. 4 Cap. 4 Art., skal afholde sig derfra imidlertid. Men, dersom

dersom Beskyldningen er i høi Grad fornærmelig, og det derhos er aabenbart, eller sandsynligt, at den er falsk, da ville Vi, især naar den angaaer Vore Collegier, Retter, eller vigtigste Embedsmænd, lade Skrivtets Forfatter tiltale ved General-Fiskalen, eller en anden dertil beskikket Actor.

Det følger ellers af sig selv, at den Tiltalte, saavel i dette Tilfælde, som i enhver anden privat Injurie-Sag, bør, naar den af ham giorte Beskyldning er bestemt, være berettiget til at bevise dens Rigtighed;-

Dersom Injuranten derimod intet vist eller individuelt Factum har opgivet, men ikkun giort ubestemte Beskyldninger imod Embedsmanden, eller en anden Medborger, kan det ei tilstædes ham, under Paaskud af, at ville føre Beviser, at anstille Inqvisition over den, hvis Rygte han har angrebet.

11 §.

Fornærmelser, som tilføies private Personer, ved Trykkefriehedens Misbrug, overlades til de Vedkommende selv at paatale ved Lovmaal. Men, da det er magtpaaliggende for Os og det Almindelige, at Vore Embedsmænds Rygter ere ubesmittede, skulle de være pligtige til, naar der endog blot giøres ærerørige Beskyldninger imod deres private Karakteer og Handlinger, at fralægge dem samme ved Dom.

12 §.

Ligesom Ærekiænderie og uforskyldte Angreb paa Medborgeres gode Navn og Rygte ere, med Hensyn til Virkningen, mere krænkende for de Vedkommende, naar samme kundgiøres offentligen ved Trykken, end naar de blot mundtligen fremføres; saa er og Forbrydelsen, fra Moralitetens Side betragtet, større, i det første end i det sidste Tilfælde, efterdi Handlingen da udføres med Overlæg; Straffen (hvis Øiemærke er: at værne om den borgerlige Agtelse) bør altsaa fastsættes i Forhold dertil.

Vi befale derfor, at hvo, som i et trykt Skrivt tillægger nogen uskyldig Mand saadanne ærerørige Beskyldninger, som Lovens 6 B. 21 Cap. 2, 3 og 7 Art. omhandle, skal, naar Beskyldningen er i høieste Grad ærekrænkende, og dertil ei er givet mindste Anledning fra den Fornærmedes Side, foruden den Straf, der foreskrives i bemeldte Artikler, dømmes til Tugthus-Arbeide, fra 2 Maaneder til 2 Aar, efter Sagens Beskaffenhed; og, dersom Forseelsen er af det Slags, der findes anført i bemeldte Capitels 4 Artikel, da straffes den Skyldige med tilstrækkelige Pengebøder, fra 50 Rdlr. til 1000 Rdlr. til Stedets Fattige, i Forhold af Fornærmelsens Grad.

13 §.

Dersom det strafværdige eller fornærmende i et Skrivt er indklædet i Allegorie eller Ironie, hvoraf dog Meeningen og den onde Hensigt er umiskiendelig, da skal Forfatteren dømmes skyldig til samme Straf, som om han havde udtrykket sig ligefrem og uden Forstillelse; Men, dersom det kan ansees tvivlsomt, om Meeningen deraf er strafværdig eller fornærmelig, skal Dommeren, i at frikiende Forfatteren for Straf, foreholde ham hans Uforsigtighed, i Doms Slutningen, og advare ham, at bruge herefter bedre Overlæg i hvad han maatte skrive.

14 §.

De Bestemmelser, det indeholdes i 9de og 13de §, gielde ogsaa om usædelige og allegoriske Kobber- og Træsnit-Stykker, eller andre Billeder, som falholdes eller udgives.

Paa disse skal ogsaa Kobberstikkeren sætte sit Navn, under Straf af 200 Rdlrs. Bøder til Stedets Fattige.

15 §.

Ingen maae udøve Bogtrykker-Konsten, uden dertil at have erholdet Vort eget Privilegium, som udfærdiges igiennem Vort Danske Cancellie; Og de nu værende Bogtrykkere, der ei allerede ere privilegerede, kunne, paa Ansøgning, vente samme gratis meddeelte.

16 §.

Enhver, som lader trykke noget Skrivt (lidet eller stort) skal paa Titelbladet nævne sig som Forfatter, ved sit fulde Navn, Embeds eller anden Karakteer, eller Haandtering, samt om han selv, eller hvilken anden er Forlægger; saa skal og Stædet, hvor Skrivtet er trykket, tilligemed Bogtrykkeren nævnes. I øvrigt maae intet trykkes, uden hos de privilegerede Bogtrykkere.

Dersom nogen handler herimod, skal Skrivtet confisqueres, og saavel Forlæggeren som Bogtrykkeren dømmes til at bøde 200 Rdlr. til Stedets Fattigvæsen, samt desforuden til lige Straf med Forfatteren, ifald Indholden af det udgivne Skrivt befindes at være strafværdig.

17 §.

Forlæggeren og Trykkeren af et Skrivt skulle ogsaa begge indestaae for, at den derpaa navngivne Forfatter er den sande, samt at han, dersom Skrivtet paatales, er og forbliver tilstæde, saa at han ved Lovmaal og Dom kan drages til Ansvar og Undgieldelse, for dets Indhold.

Brister saadan Hiemmel dem, da skulde de staae i Forfatterens Sted, og dømmes til at lide den Straf, som vilde have rammet ham, ifald han havde været tilstæde.

18 §.

Dersom nogen er sat under Institiens Tiltale, formedelst Misbrug af Trykkefrieheden, maae ingen Bogtrykker antage et Skrivt fra ham til Trykning, saalænge han staaer under offentlig Anklage, med mindre en boesiddende Borger giver sin skrivtlige Erklæring, at ville indestaae for Skrivtets Indhold. I Mangel af saadan Borgen, skal Bogtrykkeren staae til Ansvar, og dømmes, ligesom om han selv var Forfatter af Skrivtet.

Naar Institis-Action anlægges imod nogen, for Misbrug af Trykken, skal samme derfor strax bekiendtgiøres til vedkommendes Efterretning, i alle indenrigske Aviser, fra den Øvrighed, som befaler Actionen.

19 §.

I alle Journaler og periodiske Blade, skulle ikke allene Forlæggeren og Bogtrykkeren, men tillige Forfatteren af hver Artikel, saavelsom Redacteuren, nævnes; hvilken sidste skal staae til Ansvar ligemed Forfatteren, for hvad der indføres i Journalen, eller Bladet.

I Aviser eller offentlige Tidender, skal Redacteuren paa lige Maade nævnes, og være ansvarlig for Indholden, tilligemed Udgiveren.

De, som forsee sig herimod, straffes efter denne Forordnings 16de §.

20 §.

20 §.

Ingen maae, efter at han ved Dom er bleven kiendt skyldig i Overtrædelse af denne Vor Anordning, lade noget Skrivt trykke, forinden Manuscriptet er blevet foreviist Stedets Politiemester, og af ham paategnet, at det maae trykkes; hvilken Paategning skal aftrykkes paa det første Blad.

Dersom en Bogtrykker handler herimod, og trykker noget Skrivt for en Forfatter, der saaledes er bleven dømt, uden at Manuscriptet findes paategnet af Politiemesteren, da skal han have sit Privilegium forbrudt, og desuden, ifald Indholden er strafværdig, dømmes til lige Straf med Forfatteren.

Og paa det at ingen Bogtrykker skal kunne undskylde sig med Uvidenhed, i dette Tilfælde, befale Vi, at enhver Ret, som dømmer nogen enten til Straf, eller Advarsel, for Misbrug af Trykken, skal, paa den Skyldiges Bekostning, uopholdeligen lade Doms Slutningen bekiendtgiøre i alle indenlandske Aviser.

I øvrigt skal den Forfatter, paa hvilken foranførte Regel er anvendelig, være forbunden til at levere Politiemesteren 2 Exemplarer af Manuscriptet, hvoraf denne beholder det eene (der bør være umakuleret, og forsynet med Forfatterens Navn) til sin Sikkerhed, for at afværge, at ikke det af ham paategnede Exemplar skal kunne forfalskes, ved Forandringer eller Tilsætninger.

21 §.

Naar et Skrivt, formedelst dets strafværdige Indhold, paatales af Justitien, skal det være Pligt for enhver, der har samme til Forhandling eller Uddeeling, efter offentlig bekiendtgiort Advarsel, ufortøvet at aflevere til Stedets Politiemester alle de Exemplarer deraf, som han har i sin Værge. Disse skulle forblive under Politiemesterens Bevaring saalænge, indtil Sagen ved endelig Dom er afgiort; og dersom da Forfatteren vorder aldeles frikiendt, tilstilles de igien Vedkommende; men, i det modsatte Tilfælde, foranstalter Politiemesteren dem opbrændte.

Skulde nogen, efter at den offentlige Opfordring til at aflevere et saadant Skrivt er skeet, desuagtet vedblive at uddeele eller falholde det, eller at have tilbageholdt Exemplarer deraf, da skal han derfor bøde 500 Rdlr. til Stedets Fattigvæsen.

Skeer det oftere, da bøder han dobbelt saa meget, og skal tillige, ifald han er Borger, eller privilegeret Boghandler, have sit Borgerskab eller Privilegium forbrudt.

22 §.

Hvo, som forlægger, trykker, falholder, eller uddeeler noget Skrivt, der ved Dom er kiendt strafværdigt, skal ansees efter denne Anordnings 17de §.

23 §.

Dersom nogen Vor Undersaat lader udenlands trykke noget Skrivt, hvis Indhold er strafværdig, i Følge denne Vor Anordning, da skal baade Forfatteren og den, der falholder eller uddeeler et saadant Skrivt i Vore Riger og Lande, ansees med den samme Straf, som om det her i Landet var udgivet.

24 §.

Ingen maae i det Danske Sprog oversætte noget Skrivt, der indeholder Forbrydelser imod denne Forordnings 1ste, 2den, 3die, 4de, 5te og 9de §. Hvo som handler herimod, skal straffes, som om han selv havde været Forfatter.

I øvrigt skulle Oversætteres Navne, ligesom Forfatteres, anføres paa Skrivtets Titelblad.

25 §.

Dersom nogen falholder, eller paa andre Maader uddeeler Haandskrivter, hvis Indhold, ifald de vare trykte, maatte ansees strafværdig, da skal saadant Paafund, til at undgaae Virkningen af denne Vor Anordning, ikke fritage enten Forfatteren, eller dem, der sælge og uddeele deslige Haandskrivter, fra Straf; men de Paagieldende skulle ansees paa samme Maade, som om de havde kundgiort dem ved Trykken.

Hvo, der opslaaer Skandskrivter, dømmes, efter Lovens 6 B. 21 Cap. 8 Art.; hvilken dog formildes saaledes, at den, i Slutningen af bemeldte Artikel fastsatte, Livs Straf, bortfalder.

26 §.

Ligesom Vi, ved Rescript af 3die December 1790, have befalet Politiemesteren i Vor Residentze-Stad Kiøbenhavn, at indsende til Vort Danske Cancellie alle saadanne Skrivter, der kunde vorde Gienstand for Justitz-Væsenets Opmærksomhed; saa igientage Vi herved dette Bud paa det alvorligste. End videre befale Vi, at der af alle Aviser, Journaler, og periodiske Blade, saavelsom af ethvert Skrivt, som ei udgiør mere, end 24 Ark, skal fra Bogtrykkerne tilstilles Politiemesteren et Exemplar, førend saadanne uddeeles, eller udsælges til andre.

Denne Regel skal gielde, hvad enten Skrivtet udgives som heelt, eller som en Deel af et større; i hvilket sidste Tilfælde, de Deele, der stykkeviis udkomme, skulle sendes Politiemesteren, naar hver for sig ikke indeholder over fornævnte 24 Ark.

Efterlader nogen Bogtrykker denne Pligt, skal han derfor bøde 100 Rdlr. til de Fattige; hvilken Mulkt fordobles saa ofte Forseelsen igientages.

Dersom Politiemesten finder noget strafværdigt eller utilbørligt i et saadant Skrivt, skal han strax forbyde Udsalget, og tage alle trykte Exemplarer under Forsegling, samt indsende Skrivtet, med sin Betænkning, til Cancelliet; hvilket Collegium uopholdeligen skal overveie og beslutte, om Salgets Standsning skal ophøre, eller, i modsat Fald, foranstalte det videre fornødne.

I øvrigt ville Vi beskikke Politiemesteren en Medhielp, til at giennemgaae de udkommende Skrivter, paa det at Tilsynet dermed kan desto bedre overholdes, og med Hurtighed udføres.

27 §.

De samme Regler, som i den sidstanførte 26de §. ere bestemte, i Henseende til Skrivter, som vorder trykte i Kiøbenhavn, skulle ogsaa efterleves paa et hvert andet Sted; ikkun med den Forskiel, at Politiemesterne skulle, naar de ansee noget Skrivt at være lovstridigt, desangaaende henvende dem til den vedkommende Stiftamtmand eller Amtmand, som igien indberetter Sagen til Vort Cancellie.

28 §.

Skulde Cancelliet finde nogen Politiemester eller Befalingsmand efterladen i det Tilsyn, som denne Vor Anordning gier dem til Pligt, da skal bemeldte Collegium drage den forsømmelige Embedsmand til Ansvar.

I øvrigt

I øvrigt skal Cancelliet selv med Nidkiærhed og Kraft hagndhæve og overholde disse Vore Bud, saaledes, som det derfor vil staae Os til Regnskab.

Efter at Vi, ved denne Anordning, have bestemt Trykkefriehedens Grændser, og derved omhyggeligen søgt at hemme dens Misbrug, uden at lægge Hindringer i Veien for gode, oplyste og retskafne Mænds frimodige Tanke-Yttring; ville Vi, med Hensyn til at afværge al Mistydning og urigtig Fortolkning af det Ord: at laste (som Vi i adskillige af denne Lovgivnings Paragrapher have anvendt, fordi det er generilk, og Vore ældre Loves Sprog) endnu tilføie den Anmærkning, at bemeldte Udtryk betyder, at tillægge den Person, eller Ting, om hvilken der handles, en saadan Ufuldkommenhed, som ei kan bestaae med dens Hensigt.

Saaledes (til Exempel) lastes Statens Regieringsform, og den ved Landets Love beskyttede Religion, naar disse tillægges saadanne Mangler, at Borgersamfundets Formaal (borgerlig Friehed, Sikkerhed og Almeenvel) ikke derved kunde opnaaes, eller bestaae.

Derefter enhver sig allerunderdanigst haver at rette. Givet paa Vort Slot Friderichsberg, den 27de September 1799.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

Christian R.

(L. S.)

C. v. Brandt.

Schow. Colbiörnsen. Reiersen.

36. Placat,

som tillader,

at der fra Institutet til Handelens Tarv heri Staden, ved den dertil udnævnte Committé, maae udstædes rentebærende Sædler, og at Institutet, for dets Udlaan, maae have samme Betryggelse og Rettigheder, som de, der ere forundte Species-Banken m. v.

Da den her i Staden til Handelens Tarv udnævnte Committé har forestillet, at Grosserer-Societet, i Forventning af Hans Majestæts allernaadigste Bifald, har, for at afhielpe den, ved de nærværende Conjuncturer, foraarsagede Mangel paa det, til Penge-Omløbet fornødne, Numeraire, taget den Beslutning, at oprette et Laane-Institut, som, mod Sikkerhed i Varer og andre Effekter, skulde give Laan, i rentebærende Sædler, udstædte paa ustemplet Papiir af benævnte Committé, til hvilken Planens Udførelse er overdraget, og Committeen derhos har ansøgt, at dette Institut maatte bevilges den samme Betryggelse i de pantsatte Varer, som Species Banken er tilstaaet; Saa har Hans Majestæt, efterat denne Ansøgning er blevet Allerhøiistsamme foredraget, under 25de f. M. behaget at give bemeldte Forslag og Begiering sit allernaadigste Bifald, og at tilstaae fornævnte Institut, i Henseende til dets Udlaan, de samme Rettigheder og Sikkerheder, som de, der ere den Danske og Norske Species-Banke bevilgede, ved dens Octroi, nemlig: 1) at de Effekter og Varer, som Institutet tager under Laas og Lukke, maa ansees som haandsaaet Pant, og følgelig ved Vexel-Obligationer kunne pantsættes, uden Tinglysning; og 2) at disse Panter,